

Den Vlaemschen papegaey

H. van Vijfderley

bron

H. van Vijfderley, *Den Vlaemschen papegaey*. Andreas Wydts, Brugge ca. 1710-1733

Zie voor verantwoording: http://www.dbnl.org/tekst/vijf001vlae01_01/colofon.php

© 2013 dbnl

dbnl

Troost-Liedt

Op den droeven Staet van 't Spaensch Nederlant,

Voys: Ick drinck den nieuwen most.

I.

O Spaensche Nederlandt;
 Ghy wort van allen kandt
 Gepluckt, verwoest, en jammerlijck verscheurt:
 Ghy kloecken Leeuw, ghy nu met reden treurt?
 g'Hebt qualijck Leven meer,
 Vriendt en Vyandt quellen u even seer,
 Ghy zijt bedrogen. ghy zijt ghetoghen
 In d'alderdroefsten staedt,
 Van Vrienden, en Vyanden quadt.

2. In eenen Duytschen Heldt

Was al u hoop ghestelt.
 Eylaes sijn kloeck en Edelmoedigh Hert,
 In u ellenden voelt oock groote smert.

Wat is't u helpen kan;
 Stopt de Fonteynen, daerse kommen van,
 Dat zijn u Sonden, die u soo wonden,
 Van al u qualen ende pijn.

3. Godt ons met 't selve staet,
 daer men mē doet het quad,
 De fransche moden, en den franschen wijn,
 Tot sond en quat van ons gebesigh zijn.

Nu oock den franschen haen,
 Godt als een roe gebruyckt om ons te slaen,
 Niet by ghevalle komt ons dit alle,
 't Is Godt en anders gheen,
 Die ons hier straft al in 't ghemeen

4. De Goede met de Quae,
 Bekoopen't even nae,
 Maer aende goede is't tot meerder kroon,
 En aende quade is't tot meerder schroom,

Een straf van sonden groot,
 Tot beternis oock van hun Leven snoot,
 Hier al het lijden, en al 't castijden,
 Is Godts Bermhertigheydt,
 Veel meer als sijn Recht-veerdigheydt.

5. Hier beter ghekastijdt,
 En beter men hier lijdt,
 Als wel hier naer: want 't is hier korten tijdt,
 En alles weynigh, maer in d' eeuwigheydt,

Betaelt men schroomigh dier,
 In d'Helsche Vlam of wel in 't Vaghevier,
 Ons sonden schulden ; dus met ghedulden,
 Door uwe sonden lijdt,
 Soo wort ghy seker eens verblijdt,

6. Dit is den besten raedt,
 De beste daet, en baet,
 Met een leetwesig hert uw' sonden staeckt,
 U Leven betert, en goe voornemen maeckt,
 Gheduldigh alles lijdt,

Op Godt betrauw: soo sult gy met'er tijdt
 Zijn met verblijden, naer dit droe lijden,
 Maeckt vanden noot een deught,
 Dat baert u hier, en hier naer vreught.

Gheen lijden, Pijn, of Zereheyd
 Is weert voor 's Hemels Eeuwigheydt.
 Door korten tijdt te lijden,
 Verhopt Eeuwigh Verblijden,
 Gheen Sonden sonder Straf,
 Gheen kooren sonder Kaf.

Troost-Lied in alle Lijden, en verdriet.

Voys: 'k Wil voortaan met *Bachus swieren.* Ofte: *Van Liere bo liere.*

I.

'T CRuydt Camillen seer betorden,
 Groyt dies dobbel ende meer,
 Veele saecken sietmen worden
 Oock verbetert even seer,
 Door het perssen, door het slaen,
 Dit selfs weten oock de Boeren,
 Di met Boeren omme gaen.

2. Siet hoe sy de Herde roeren,
 Ende quellen door den Ploegh,
 Waer door sy van d'aerden voeren,
 Graen seer goet, veel, en ghenoegh,
 Maer als d'aerd blijft ongequosten,
 Niet gheploeght, en niet ghewiet,
 Sal het onkruyt alles vollen,
 Men dan niet als onkruyt siet,

3. Het Ploegh-ijser sietmen blincken,
 Als het wel ghebesight is

Anders sal de roest hem krincken,
 't Wercken 's ijsers luyster is,
 Siet de Vlegghen staen de Graenen,
 Door het staen de Graenen sijn,
 Siet de pers de druyven praemen,
 Door het perssen komt den Wijn

4. Door het stampen Speceryen,
 En de Peper krijghen kraght,
 Siet de Cruysen, en de Slaeghen,
 Als de Ziel die niet veracht,
 En verduidigh wilt verdraghen,
 Sal de Ziele gheven kracht,
 Door de perssen, ende slaghen,
 's Hemels wijn, en graen betracht.

5. Soeten troost, wijn, ende graenen;
 Glorij, luyster, kracht, en deught,
 Baert het Cruys, en droeve traenen,
 Droefheydt bringht voore waere vreught,
 Als het Cruys de Ziel komt ploeghen,
 Sy des Hemels vruchten draeght,
 Die hem tot het Cruys wilt voeghen,
 Diën aen Gode meest behaeght.

6. Niemand is hier vry van lijden,
 Noch den Koninck, noch den Paus,
 Alleen die saligh verblijden,
 Die patiencij heeft voor saus
 Patiencij saus, is seer krachtigh,
 Patiencij cruys is seer goet,
 Dit is seker en waerachtigh,
 Dat sy aenbrenght 't meeste goet.

Naer Lijden komt Verblijden,
 Lijden is een groot profyt als men het al gheduldig lijdt.
 Vanden noot maeckt eene deught,
 Soo wordt gy in 't lest verheught.

Lof-kracht, en profijt van den Wijn.

(Voys) *Alsvooren.*

Bacchus segghen de Poëten,
 Heeft den Wijngaert eerst bedaght,
 En ghevonden, en gheweten,
 En der wijnen kracht versocht.
 Wie dat zijn de wijngaers vindere,
 Is al 't self, maer dit is klaer,
 Dat den wijngaert heeft twee kindere,
 Den druif, en den wijn te gaer.

2. Dese zijn van groote krachten,
 Ende groote nuttigheydt,
 Maer den wijn is meest te achten,
 En geeft meer kracht en profijt,
 Als die soete wijngaerts druiven:
 Want melanckolijcke pijn,
 Doet den edelen wijn verschuyven,
 En hy is goe medecijn.

3. By der Persiaenen Koninck,
 Was dees questij eens gestelt,
 In het hof, en 's Konincks wooningh,
 Wat dat heeft het meest ghewelt,
 Wat dat heeft de meeste krachten,
 In het heele 's werelts rondt,
 De verstanden dus betrachten,
 Die dit raetsel vinden kont.

4. Vele seyden, een schoon vrouwe,
 Is het sterckste, dat sy kan:
 Want s' heeft Samson konnen hauwen,
 Winnen oock dien stercksten man,

Vele seyden oock met reden,
 Dat 't geldt hadt de meeste macht,
 Maer den wijn, soo segh Ick heden,
 Heeft de meeste macht en kracht,

5. Den wijn eertijds heeft verwonnen,
 Noë heel der sweirelds heer,
 Grooten Alexander konnen
 Winnen heeft hy, en noch meer,
 Die geen legher kost verwinnen,
 Mint alleen onmatigh wijn
 Matigh wijn die sterckt de sinnen,
 Maer onmatigh is fenijn.

6. Wijn geeft moedt aen de soldaeten,
 Wijn versterckt de oude lien,
 Wijn maeckt deftigh Advocaeten,
 Wijn doet droefheydt henen vlien,
 Wijn die kan het al doen danssen,
 Wijn die doet al vroyelijck zijn,
 Waelen, duytschen, ende Franschen,
 Paep, non, quesel', en begijn.

Voorder Lof, kracht, en uytwercksels vanden Wijn.

(Voys) Inde eeuw van Adams Tijden, ofte over ettelijcke jaeren, als Grampeer was een kleyn kindt.

I.
 Daer de vrientschap is gebroken,
 Heeft den wijn dees wonder kracht,
 Dat hy weer kan liefde stoken,
 Dat den peys wert ingebracht,
 Met den wijn verstoorde menschen,
 Drijncken Peys naer hunne wenschen

Want'er toch niet soeter is,
 Als daer peys, en vrientschap is.

2. Als der oude lieden krachten,
 Hun begeven, kan den wijn,
 Hun verquicken tot 't betrachten,
 Van het geen kan nuttigh zijn,
 't Melck en 't sogh der oude lieden,
 Die als't kinders henen vlieden,
 Als me seght soo is den wijn,
 Mijn wijn doet al vrolyjck zijn.

3. Wijn heeft oock dees wonder krachten,
 Dat hy eenen geck maeckt wijs,
 Wijn doet hem sy-selven achten,
 Dat hy schijnt niet eenen thijs,
 Ofte kloeten vol ghebreken,
 Maer een cicero in't spreken,
 Dit gedacht geeft hem den wijn,
 wijn wijn doet al vrolyjck zijn.

4. Den wijn die doet oock den vrecken,
 Veele geven mildelijck,
 En hy maeckt wijse de gecken,
 En de aerne maeckt hy rijck,
 Selden sietmen aerne schijnen,
 Vol gedroncken vande wijnen,
 wijn verdrijft dees aermoe pijn,
 wijn wijn doet 't al vrolyjck zijn.

5. Die 't hoofd heeft vol muysenesten,
 Ende oock niet slapen kan,
 Is den wijn ten alderbesten
 Medecijn voor sulcken man,
 Edel aerne ende rijcken,
 Weerelijck en Geestelijcken,

Door die groot'lijcks zijn in pijn,
Wijn wijn doet 't al vrolyjck zijn.

6. De gesontheydt van den Koninck,
Moet men drincken sonder hoet,
Daer en is soo stringh geen moninck,
Die daer geen bescheet op doet,
Wijn doet klincken onse kelen,
Wijn doet singen ende spelen,
Soet musijcke geeft den wijn,
wijn wijn doet al vrolyjck zijn.

7. Door het lest soo moetmen drincken,
Op ons Festivants Santee,
Dat ons kelen lustigh klincken,
Vivat die den wijn bringht mee,
Niemant magh dit refuseren,
Vivat die ons wel tracteren,
Vivat die ons geeft den wijn,
Die ons al doet vrolyjck zijn.

Bevalligh en leersaem Liedt vanden Wijn mis-presen.

(Voys) *Als vooren.*

I.
In de eeuw der gulde tijden,
Eer dien grooten overvloet,
Der diluvij, had doen lijden,
Alle vlees der sonden boet,
Eer de schoonheydt oock der vrouwen,
Sond' en ruysen hadt gebrauwen,
was den wijn dan onbekent,
En de menschen ongewent.

2. Men sagh dan de menschen leven,
 Meer als neghen hondert jaer,
 Men sagh d' aerd' de menschen geven,
 Jeughd en vreughden allegaer,
 Onder 't loof der groene boomen,
 En by klaere water-stroomen
 Ider woond in pays en vree:
 want'er nievers was een stee.

3. Silver ende gaude Mijnen
 wistmen dan te vindenn niet,
 Diamanten, en robbijnen,
 Inde Zee men liggen liet,
 Nochtans 't waeren gulde tijden,
 Als men stelde het goudt besyden,
 Ieder een die was dan rijck,
 Ende leefde vroyelijck.

4. Herders, ende herderinnen,
 In het groene jeughdigh gras,
 Pleegghden suyver liefd en minnen,
 Ider een vol vreughden was,
 En met lusten liekens songen,
 En sy dansten, en sy sprongen,
 Op de moesel, ofte fluyt,
 In een puur onnooselheydt.

5. Gulden eeuw die is verdwenen,
 d' Yser eeuw die quam dan aen,
 Als de menschen zijn verscheynen,
 Het goudt, ende Bacchi traen,
 Alle soort van groote sonden,
 Heeft den wijn en 't geldt gevonden,
 Niet dat wijn en 't geldt zijn quadt,
 Maer 't misbruyck en overdaedt,

Quade uytwercksels vanden Wijn in overdaedt.

(Voys) *Alsvooren.*

Siet wat onheyl ende quaden,
 wat al groot en menigh sond,
 want al schanden ende schaden,
 Van onmatigh wijn voortkomt,
 Hy verkort des menschen leven,
 Doet hun schudden ende beven,
 Hy brengt voort het flerecijn,
 Onverdraegelijcke pijn.

2. Hy beneemt des menschen sinnen,
 Reden, krachten en verstant,
 Maeckt den mensch een veest van binnen,
 En van buyten t' allen kant,
 Meer als sotten ende dwaesen,
 Doet hy vijse grillen raesen,
 Ende spreken vremde tael,
 Meer als gecken altemael.

3. Hy doet stamelen de tongen,
 dat de tonghe yser staet,
 doet de beenen kromme sprongen
 Doen, en waggelen op straet,
 Hy doet 't herte sijn secreten,
 Openen, en laeten weten,
 Dat hem meest daer naer berauwt,
 In sijn hoofd oock daerom krauwt.

4. Hy verduystert oock de oogen,
 Datse sien wel twee voor een,
 Hy doet 't aensicht leelijck tooghen,
 Geeft een verw ongemeen,

Doet als swijnen ende kloeten,
 In het slijck en modder vroeten,
 Datmen valt in gracht of sloot,
 Ofte somtijds over boort.

5. Hy doet maeghden worden hoeren,
 Hy brauwt veele onkuyschen lust,
 Hy doet veele d'hoorens voeren,
 Hy maeckt menigh man ontrust,
 Hy doet menigh al quijt raecken,
 't Gene zijn hun beste saecken,
 Goet, en eer, en gesontheydt.
 Leven, Ziel, en saligheydt.

6. *Gen. 9. v. 12.* Noë vinder van de wijnen,
 wetende sijn krachten niet,
 Naeckt en bloot komt te verschijnen,
 Datme schamel leden siet,
 En dien grooten Alexander,
 En noch menigh duysent ander,
 Hebben hunnen vriendt gedoodt,
 Wijn gedroncken meer als noot.

7. *Simon Machabaeus. I. Mach. 16. v. 16.* Machabeus roem der helden
 En onwinbaer in den strijdt,
 Hem sijn vyandt neder velde,
 Door wijn in onmatigheydt,
 2. *Reg. 13. v. 28.* Amon een van Davids soonen,
 Op een loose feest gekomen,
 Door den wijn overdaet,
 Hem hier Absolon doodt slaet.

8. Moorden, ende bloet vergieten,
 Ende veel onkuysche daet,
 Siet men komen ende vlieten

Uyt den wijn in overdaet,
Gen. 19. v. 32. Twee wijn dochters heeft beslapen,
 Lot door veele wijn te gapen,
 Wijn is quat in overdaet,
 Maer is goet in rechte maet.

Cluchtigh liedt

Van eenen Satten Boer gheschoren van een Swijn, en van den Barbier.

(Voys) *Inde eeuw van Adams tijden.*

I.

Eenen Boer heel sat gelopen,
 Op een boere kerremis,
 was aen eenen kant gecropen,
 En vol vanden boeren dis,
 Gaf hy cost en dranck weeromme
 Uyt sijn mondt, en om en omme,
 Sijn Backhuys bespogen was,
 En viel soo in slaep in 't gars.

2. Dit geroock, en quam te mercken

Een Swijn datter liep op 't hof,
 Aen sijn broer het boere vercken,
 Leckt het swijn sijn backhuys of,
 Desen boer tweevoetigh vercken,
 Quam oock eenighsins te mercken,
 Dat sijn backhuys leckt het swijn,
 En sey 't magh alsoo niet zijn.

3. Meester Jan seyde hy scheert sochte

scheert my eenen kermis baert,
 't was het scheer-mes soo hem dochte:
 want hy was soo wel gesnaert,

Dat het lecken van het swijne
 Hem het scheer-mes docht te sijne
 Dus een soo twee-voetigh swijn,
 Moest van 't swijn geschoren zijn.

4. Dien Boer ginck hem noch ter degen
 Stellen om te vryen fray,
 Heeft in't lest een Bruyt gekregen,
 En wiert Bruygom met May Kray.
 Soo hy Bruygom was geworden,
 Is hy naer de stadt getorden
 Om t' hebben een Bruygoms baert;
 Hy docht 't is de pijn waert.

5. Meester seyde hy wat moet kosten
 om t' hebben een Bruygoms baert,
 't Is al 't self wat gelden moste,
 Ick ben hier van niet vervaert.
 Den Barbier sagh aen den kloeten,
 En sey 't sal wat kosten moeten,
 Sit maer neer wy maeckent wel,
 'K scheer u als een fray gesel.

6. Den Barbier die ginck dus scheeren
 Den Boer wel twee uren lanck,
 Dickwils liet hy hem antheeren,
 Den spiegel seer preus en franck,
 Datter niet en sau manquieren,
 Ginck met poyer 't hayr oock cieren,
 Den Boer docht dit sal al veel
 Kosten, oock dit rieckend meel.

7. Als den boer nu was gheschoren,,
 Ley daer neer een goudt ducaet,
 Docht oock 't is niet al verloren,
 En soo liep hy strax op straet,

den Barbier die niet en wiste,
den ducaet uyt 's boere kiste,
Riep den boer en sey mijn vriendt,
Geeft my dat ick heb verdient.

8. den Boer op sijn duym ginck bijten,
ende sey niet datte meer,
een ducaet die ben ik quijtte,
'k Ley hem inden winckel neer,
den barbier die ginck hem vinden,
Ende sey by suyckerlinden,
Boeren scheyren is mijn winst,
Boer goen dagh 't is t'uwen dienst.

Kluchtigh lied Van eenen bescheten Boer op de Bier-banck, ende Bruygom daernaer geworden.

(Voys) *Alsvooren.*

I.
Eenen quinckel Boer geseten,
Op de bierbanck op een keer,
Heeft soo in sijn broeck gescheten,
dat het stonck al even seer,
Ieder sey wie heeft doen craecken,
Door een scheidt sijn achter kaecken,
Foey het stinckt als eene pest,
Of een swalpey uyt het nest.

2. den boer sey hier op gesopen,
Laet my klagen en gy niet,
want ick sitt' in mijn syropen,
't Midden inne met verdriet,
En ick moet mijn gat noch vagen,
Dus ick moet hier van meest klagen,
Gy-lie hebt het inden neus,
dat komt uyt mijn achter-beus.

3. deze schijte-broeck ter degen,
 Jonckman ende satte swijn,
 Heeft noch even een gekregen,
 Dat hy Bruygom quam te zijn,
 Soo geen scheeven pot oft panne,
 Oft geen deksel kander anne,
 Seghtmen, en 't wordt al verkocht,
 Datme siet te mert gebrocht.

4. Nu de bruyloft wiert gehauwen,
 Was den klunten wederom sat,
 En hy heeft het soo gebrauwen,
 Dat hy sigh bespogen hadt!
 En wederom bedropen,
 In sijn broeck met stront syropen
 Ginck hy slapen aenden kant,
 Daer hem oock sijn bruyt soo vant.

5. Dese quam by bruygoms moere,
 Ende maeckte groot misbaer,
 Ende grees gelijk een hoere,
 En de moeder sprack aen haer:
 Dochter waerom soo gekreten?
 Moeder sey sy wilt ghy weten,
 't Is om dat ick heb versint,
 Wie dat vaeght 't beschete kindt.

6. Bruygoms moere sprack met reden,
 Alle Moeder vaeght haer kindt,
 Seer gewilligh wilt besteden,
 Dese moyt want sy't bemint,
 Moeder sey de bruydt wilt vagen,
 U kindts stront hier achter d'hagen,
 't Is mijn bruygom en u kindt,
 dat gy heel bescheten vindt.

7. Jonge jeught wilt dit onthauwen,
 Wat een quaet is sattigheydt,
 En als gy u stelt tot Hauwen,
 Siet meest naer de deught altijd,
 Een wijs meest om gelt te trauwen,
 Of schoon vel 't sal u berauwen,
 Die den sot trauwt om sijn kot,
 Verlieft kot en houdt den sot.

Aerdighe en Kluchtighe Boeren vryagie.

(Voys) *Ick drinck den nieuwen Most.*

Theun eenen goeden sack,
 Die kreegh juyst groote kack,
 Als hy was besigh met te vryen fray,
 Dit Compliment, sprack hy mijn lieve May,
 Liefde moet liefde zijn,
 Maer kacken gaet voor al: want groote pijn,
 En swaere packen zijn groote kacken,
 't Swaerste dat om draghen is,
 Dat is den kack en stront ghewis.
 2. De Liefd' is een swaer pack,
 Maer swaerder groote kack,
 Die groote kack heeft en niet kacken kan,
 Is groote pijn voor vrouw en oock voor man,
 Liefde is oock groote pijn,
 Als liefd' met liefd' niet geloont magh zijn,
 Dus liefde vraeghen, en kac-huys vragen,
 Is geern' bey ghedaen,
 Ende volbrocht is aenghenaem.
 3. May die dit compliment,
 Verstont seer pertinent,
 Gaet lieven Theun seyde sy, en kack wel fray,
 En brengt een beetjen op u tong voor May,

Theun seydt' ten waer niet goet,
 Mijn lieve May 't is beter dat ghy doet,
 Crom Eyers dozen, zijn goet voor 't kooren,
 Die daer wilt hebben van,
 Ghecockt dat hy dan leckt de Pan.

4. Als Theun nu had ghedaen,
 Is weer by May gegaen,
 En May die sey, waerom soo lang gebeyt,
 En Theun die sey, ick hebbe daer geleyt,
 Te koelen eenen quant,
 Die my gequollen heeft en veel missant,
 May was verslagen en quam te vragen,
 Waer light dien dooden man,
 Wel hoe wel Theun waer komde van.

5. Hy leydt achter de scheur,
 Mijn lief en siet niet suer,
 Sey Theun maer gaet hem toch eens sien met my
 May ginck met Theun sy sag den quant besy
 May sey is't anders niet,
 Komt met my en eens de mijne sien,
 't Zijn ander drollen om buyck te vollen,
 Twee-mael op eenen dagh,
 Ick sulcken drollen leggen magh.

6. Elck een van Mayen drol,
 Was een Melckteele vol,
 Men sagh daer worsten ende pasteyen staen,
 Al sonder karsten maer met cruymen aan,
 Niemandt in stront hem stoort,
 m' En beter dit als vuyle Venus hoort,
 Oft van gebreken van ander spreken,
 Oft anders fout of seydt,
 't Is beter vannen strondt gheseyt.

Kluchtigh Liedt, en Boere Vryagie.

(Voys) *Graef Willem sadt op Soldere.*

Een boer die ginck uyt Vreyen,
 't Was eenen viercant ront,
 En aen sijn Soete-liefveken,
 Seyd'hy uyt 's herten grondt,
 Ach Truytien lieve Truytien,
 Ick heb u al soo lief.
 Als een die groote kack heeft,
 En die soeckt sijn gherief.
 2. En Truytien sey gy klunten
 Wat compliment is dat,
 En comt niet meer weeromme,
 Ghy vryer van mijn gat.
 En hebt gy my niet liever
 Als eenen grooten kack,
 Ghy zijt maer eenen klunten,
 En eenen slechten sack.
 3. Als een beseecten sacke,
 Thijs heeft beschaemt gestaen,
 En moest van sijn lief Truytien
 Soo droef dan henen gaen.
 Daer naer soo is het eens gebeurt
 Dat Truytien was te gast,
 Op eene boere kerremis,
 En wiert wel overlast.
 4. Met eenen grooten kacke,
 't kack-huys was niet ter hant
 En sy en koste niet wel gaen
 Iewers aen eenen kant.

Dan begost sy te peysen
 Op haeren vryer Thijs,
 En sy sprack by haer selven,
 Thijs sey dan seer wel wijs.
 5. 'k Heb u soo lief mijn Truytien
 Als eenen groote kack
 Hoe geeren sau ick kacken gaen,
 Dit is groot ongemack.
 Thijs was so geeren oock getrauw
 En hadde my soo lief,
 Als een die soeckt sijn gerief.
 6. Sy is ten lesten quyt geraeckt,
 't Welck quijt sy geeren was.
 En heeft den selven avent,
 Noch Thijs ontboden ras.
 Thijs is flux aengekomen
 Maer t'huys dat was al toe,
 Hy heeft dan voor het vensterken,
 Ghevrydt, al was hy moe.
 7. Thijs sey mijn lieve Truytien,
 door 't vensterken gekust,
 Laet my u dan eens kussen,
 'k Heb toch soo grooten lust,
 't Is doncker niemant sal het sien,
 Truy wel ghekermet hadt.
 In het open vensterken
 Truy stelde haer bloot gat.
 8. Thijs kuste haer achter kaecken,
 En Truy van achter blies,
 Maer Thijs die sey mijn lieve Truy
 U asem stinckt soo vies.

Ick wilde dat ick koste sien,
 My dunckt u achter kaken zijn.
 Goe nacht mijn lieve Truytien,
 En houdt u altijdt fijn.
 9. Ionckheyt die uyt vreyen gaet,
 Vrydt niet als desen quant,
 Vrydt oprecht in eerbaerheydt,
 Kieckt waer ghy zyt aen lant.
 Soo sult ghy niet bedrogen zijn,
 Versint eer ghy begint.
 En wilt met Godt beginnen,
 En siet wat dat gy mint.

Kluchtigh liedt.

Van de simpelheydt van een siecken Boer, ende sijne Dienst-maeght.

(Voys) Sommes nous pas bienheureux. Of stroytjen, ende koltjen vier.

I.
 Eenen Boer had groote pijn,
 Eenigh tijdt aen sijn maghe,
 Ende ginck den Docteur vragen,
 Hier voor een goe medecijn,
 Maghe water moet ghy drincken,
 Sey den Docteur smergens vroegh,
 Doet de Dienstmaeght dat u schincken
 Wel gedistileert ghenoegh.
 2. Hier me ginck den Boer naer huys,
 En in plaets van maghe water,
 Hadt verstaen een maghets water,
 Die recht maeght was net en kuys,

Hy ginck aen sijn Maerte vraegen
 Of s'een suyver maghet was,
 Dat haer water sijne mage,
 Dan genesen soude ras.

3. Als het van goe bier en wijn,
 In haer maegh en leren flessen,
 Om sijn borst en dorst te slessen
 Sau ghedilteleert wel zijn?
 Sy sey meester wat te vragen,
 Ick ben seker een goe maeght,
 Kan mijn water uwe maeghe
 Wel genesen, dat men't waeght.

4. In u tegenwoordigheydt,
 Sal ick maecken alle morgen,
 Wilt my maer goe wijn besorgen,
 't Sal te beter sijn bereyt,
 Daer en sal niet aen manqueren,
 Sey den Boer dus drinckt wel wijn,
 Laet het oock wel distileren,
 Want 't moet kuys en suyver zijn.

5. Als de Maerte smergens vroegh,
 Ginck haer maeghde=water maecken,
 Liet een braeve schete kracken,
 Den Boer sey ach 't is genoegh
 Datter geen stront brocken volgen,
 Al uyt uwen achter mont,
 Want ick sau wel zijn verbolgen,
 Dat het waer gemenght met stront.

6. Sy hier op dees antwoord gaf,
 meester ghy en moet vresen,
 geene brocken sullen komen,
 'k Blaese maer het schuymken af,

Dat het sou te claerder zijn,
 'k Blaese met mijn achter-mond,
 't Sal te beter u genesen,
 En te meer u zijn gesont.

7. Siet nu meester is't niet klaer?
 't Is soo claer als spaensche wijne,
 't Is een goede medecijne,
 Het geneest u wel voorwaer,
 Ick kan het wel distileren,
 Drinckt het uyt, Godt segent u,
 Daer en sal niet aen manqueren,
 't Sal u wel bekommen nu.

8. Den Boer met dat maeghde-nat,
 Heeft toch luttel baet gevonden,
 Heeft sijn dienstmaeght dus gesonden,
 By een docteur naer de stadt,
 Den docteur heeft dus geschreven,
 Een recept op het papier,
 Wilt u meester dit in geven,
 Seyd hy met warm vier.

9. Sy met 't brief ken t'huys soo quam,
 Ginck geen Apoteker spreken,
 Ende ginck het briefken steken
 In het bier 't welck hy in nam
 Docteur hadt haer me doen draegen,
 Een Suppository lanck,
 Ginck die knabbelen en knaegen,
 Om t'hebben wat camerganck.

Liedeken

Tot Lof vanden Boeren Staet.

(Voys) Herders al soetjens al sonder ghetier.

I.

Geen Staet soo edel hier op der aerden gaet,
 Als wel den Boeren Staet,
 Adam den eersten Heer was Boer al even seer,
 Den eersten mensch den ploegh in sweet sijns
 Aensicht joegh,
 Dan hem komt allen Koninck, ende Heer,
 Eelman is dus als eenen Boer niet meer.

2. Noë oock 's wereldts Heer, en Vader Abraham,
 Der Patriarchen stam,
 Saul, en David, en de Koningen na hem,
 Dan Israël zijn meest al Boeren hier geweest,
 Nochtans de Boeren worden meest veracht.

3. Den Paus, en Bisschop, Keyser en Koningh me,
 En alle die van stē,
 En Practisiēnen al, en oock de Coopliē al,
 't Moet leven al altijdt op Boeren aerebeyt,
 Dus d'edel Boeren moeten zijn geacht,
 Nochtans de Boeren worden meest veracht.

4. In oorlogh tijden worden sy meest gheplaeght,
 Ghepluntert en verjaeght,
 Den Boer betaelt het al, den Boer moet lijden al,

Goe Boeren scheidt noch moedt: 'tis Godt
 die dat al doet,
 Godt wondt en salst, hoe meer is hier u pijn,
 Hoe meer u vreughden hier naer sullen zijn.

Clucht-Liedt. Vande Geldt-pijn.

(Voys) *Van het Flerecijn, alsoo 't begint.*

I.
 Lieven Heer wanneer sal't wesen
 Dat mijn geldt-pijn wordt genesen?
 't Is een kruys, 't is een kruys,
 Als geen geldt en is in huys.
 Platte bursen, en geldt-pijnen,
 Kan geen salve doen verdwijnen,
 't is een pijn, 't is een pijn,
 Meerder als het flerecijn.

2. In het ganstje was te doene,
 Dat wy lestmael in het groene,
 Met goe bier 2.
 Maeecten lustigh goede chier,
 En ons buycxken lustig volden,
 En wy speelden en wy rolden,
 Dat my spijt 2.
 Wierdt mijn lesten stuyver quijt.

3. Nu en weet ick niet wat macken
 Om aen schijven te geraecken,
 Jan crediet 2.
 Kan ick vinden nievers niet,
 'k Sagh lest op een deur geschreven
 Dan een herbergh in't goe leven,
 Heden geldt, 2.
 Morgen 't borgen vry gestelt.

4. 'k Had noch juystigh voor een stooptjen
 Ende ick gingh met een looptjen,
 En den Weert 2.
 Ontfingh gelt als 't was verteert,
 's Anderdagh's ick quam weeromme,
 En den Weerd't sey wellecomme,
 En ick sey 2.
 Is het nu te borgen vrij.

5. Hy sey neen maer het is morgen,
 Nu voor geldt maer morgen borgen,
 Al verbruyt 2.
 Ian credij't die is hier uyt,
 Als een met beschete sacken,
 Most ick my gaen henen packen,
 Doen verston't 2.
 Dat dien morgen nimmer komt.

6. Door Ian nagel met sijn maetje,
 Dus ick hielt een drooghe praetje
 Met den Weerd't 2.
 En mijn keel bleef ongesmeert,
 Dus mijn vrouwens beste keussen,
 Moet ick naer de woeker leussen,
 Dat sy't niet 2.
 En weet, want 't is een quae Griet.

7. Sy sau m'op mijn backhuys smijten,
 't Is al 't self al sal't my spijten,
 't Moeder aen 2.
 'k Sal haer vraegen me te gaen,
 En om t'samen op te trecken,
 Want als sy komt me te lecken,
 Sy dan niet 2.
 Kijven sal mijn quade Griet.

8. Ian wat sien ick u daer haelen,
 O ghy fielt noch ander malen,
 Hebt verset 2.
 Mijne keus, en oock ons bedt,
 'k Sal u kaecken open schrabben,
 En 't bier uyt den buyck u krabben,
 En gy gaet 2.
 Uyt den huuse of op de straet.

9. Lieve Griet mijn suycker doostje,
 Mijn schoon lief mijn soete roostje,
 Noch een keer 2.
 Opgetrocken, dan niet meer.
 Seker 't biertjen van het ganstjen,
 Is soo goet voor u en Hanstje,
 Iae dat ghy 2.
 Langer leven sult daer by.

10. Loopt gy satten fielt, ghy vercken,
 Maer belooft my dan te wercken,
 'k Ben te vreen 2.
 Gaet dan naer den woecker heen.
 Iae mijn lief mijn hert mijn leven,
 'k Sal gaen wercken meer als seven,
 Sa dan heen 2.
 Opgetrocken 'k ben te vreen.

11. Griet is't niet een lekker biertjen,
 Maecken wy nu niet goe chiertjen,
 Eens verblijdt 2.
 Is niet aerremoed altijdt.
 Maer Ian wat sal het dan wesen,
 Als 't geldt uyt sal zijn naer desen,
 Achter uyt 2.
 Met het schip van sint reyn uyt.

12. Tant-pijn is wel groote pijn,
 Groote pijn is 't flerecijn,
 Maer geldt-pijn 2.
 Is de meest: geen medecijn,
 Nochte salf kan haer genesen,
 Anders niet als neerstigh wesen,
 En ghespaert 2.
 En met Godt soo geldt vergaert.

Bevalligh en leersaem Liedt vande Goden van 't geldt, ende van Bacchus en Venus.

(Voys) Liere bo liere.

I.
 Pluto, Mammon, Goden van 't geldt
 Mogen niet zijn in d'helle gestelt,
 Den vetten Bacchus Godt der wijnen,
 Met die schoone Venus Goddin,
 Mogen niet wel in d'helle verschijnen,
 Om dat s'hebben veel deughden in.
 Deughden van't Gheldt,
 Bacchus ende Venus wel ghebruyckt.

Eccl. 7. V. 13. 2. Eerst den wijseman seght dat 't gelt,
 De menschen in 't goe leven stelt,
 Dat hy oock den Hemel kan koopen,
Luce. 16. V. 9. Door het geldt ons Christus seyt,
 Men scheidt van 't gelt oock vreugt met hoopen,
 Van veel ellenden het geldt bevrijdt.
 3. Den vetten Bacchus oock versoet,
 Veel bitterheden, en hy doet

Met lust verheugen droeve herten,
 En den ouden, en kouden man
 Hy verquickt, en weert sijn smerten,
 En hy brengt gesontheydt an.

4. Bacchus is vriendt met Venus Goddin,
 Vande liefde, en soete min:
 Sonder hem sy soude verkouden,
 Sonder Venus soude vergaen
 Menschen stam: want sy moet houden
 't Menschelijck geslachte staen.

5. Ick Floris houde met Bacchus aen,
 En ick houde dit vaste staen,
 Dat die de noble Bacchi wijnen
 Drincken wel, noyt komen in d'hel.
 Want Bacchi vreught die komt verdwijnen,
 Met te rusten, en slapen wel.

6. En die wel drinckt, die slaept oock wel,
 En hy komt oock niet in d'hel,
 Die wel slaept en doet geen sonden,
 En daerom in d'helle niet komt,
 Dus de glaesen tot den gronden,
 Wil ick uytdrincken t'allen stont.

Ondeughden of onheylen.

Vanden Wijn en 't geldt qualijck gebruyckt of begeert.

(voys) *Alsvooren.*

I.
 Maer Floris hoort mijn reden aen,
 Als ghy veel drinckt sult gy sat gaen,
 En daer door sult ghy quijt raecken,
 U goet, u geldt gesontheydt me,
 U eer, u ziel, u beste saecken,
 In't lest in d'hel sult vaeren me.

2. Ick wil dan naer het geldt gaen sien,
 Want dat is goet by alle lien,
 Ick wil een rijcke loffer trauwen,
 Al is't een hoer of diefin,
 'k Sala ende schijven lustigh houwen,
 't Geldt recht of krom staet in sin.

3. Floris gy zijt niet wel aen lant,
 Die om de wante trauwt de dant,
 Verliest de wante, en houdt de dante,
 En hy krauwt sijn hoofd op 't lest,
 En hy krijght hoorens voor sijn wante,
 En wordt koeckhoeck op sijnen nest.

4. *1. Timos. 6. v. 9.* En al die willen rijcke zijn,
 Met onrecht komen sy tot hun pijn,
 En vallen in des duyvels lagen:
1. Timo. 6. v. 10, Want den wortel van alle quat,
 Oorlogh en oock van alle plaegen,
 Inde begeerlijckheydt bestaet.

5. Om 't gelt is datmen oorlogh voert,
 Om geldt wordt oock het landt beroert,
 Om geldt worden maeghden hoeren,
 Om geldt een huys wordt mottekas,
 Om geldt koeckhoes hoorend draegen,
 Om geldt verkoopmen al den bras.

6. Om geldt het recht dat wort oock crom,
 Om geldt soo wordt den rechter stom,
 Om geldt soo veel processen drijven,
 Om geldt soo waeghtmen ziel en lijf,
 Om geldt sietmen vechten en kijven,
 Om geldt wordt dief man en wijf.

Dus Floris hoort naer goeden raedt,
 Alles is quaedt in overdaedt,
 Pluto, Bacchus, Venus meden,
 Ghebruyckt met reden ende wel,
 Hebben veele nuttigheden,
 Qualijck gebruyckt, sy brengen in d'hel.

Bevalligh liedeken

**Van eenen gierighen mensch vergheleken by een Swijn, eenen Esel,
 en by de Slaven die de goude Mijnnen graven.**

(Voys) *'k Wil voortae met Bacchus swieren. Ofte Lire bo Lire.*

I.
 Een Swijn ende eenen Vrecken,
 Is een fray ghelijckenis,
 Van hun en is niet te trecken,
 Soo langh als hun leven is,
 Een vet Swijn en eenen Vrecken,
 Van van geldt, naer hunne doot
 Kanme lustigh aen hun lecken,
 Sijn dan goet voor aermen noot.
 2. 't Swijn is beter lot gegeven
 Als den vrecken: want het doet
 Deught sijn selven in sijn leven!
 Maer den vrecken sigh niet voedt,
 Noch sy selven, noch een ander
 Iont hy eenigh goedt of baet,
 Als den Esel sey Cassander,
 Altijdt eenen vrecken gaet.
 3. Eenen Esel wordt geladen
 Met goe spijsse, kost en dranck,

Maer hy moet sigh slecht versaeden
 Met hoey en stroy door bedwanck.
 Oock gelaeden is den Vrecken
 Met gout, silver, geldt en goedt,
 Doch hy wilt hier van niet lecken,
 Maer met slechten kost sigh voedt.

4. Hy soud sijnen dreck uytziften,
 Om 't gruys daer te haelen uyt.
 Zijn dat niet wel dwaese driften,
 Weert voorwaer te lacchen uyt!
 Die de goude Mijnnen graven,
 Gaeren 't goudt maer voor hun niet.
 Vreckaerts wercken oock als slaven,
 Dogh door hun geen vreughts geniet.

5. Houdt dit voor goe les, en leert!
 Werckt wel neerstigh, sparigh zijt,
 Maer werckt meest voor Godes eere,
 En voor uwe saligheydt.
 Geeft, en u sal zijn gegeven,
 Deelt den armen van u goedt,
 Hier, en hier naer sult gy leven,
 Geluck-saligh met voorspoedt.

Bevalligen Lof van den Dreck of Strondt.

(Voys) Philis mijn tweede ziel.

I.
 O Mensch gy zijt verblindt,
 En gy zijt heel ontsint;
 Want gy veracht de saecken veel van weert,
 En slechte sacken gy verblindt begeert,
 Siet, gy veracht en vlucht den stront,
 Nochtans den stront u meer te baete komt,

Als gout, of silver, ofte diamant"

Den stront is meer profijtig aen het landt.

2. Den stront die baert veel goet,

Den stront veel 't leven voedt.

Maer wat baert togh het gout, en wat brengt voort,

Den rijckdom, die de menschen soo bekoort?

Het gout dat baert ons alle quat,

Door 't gout oock menigh Rijck, en landt vergaet:

't Gout baert den Oorlogh, die het al vernielt,

Door 't gout soo wort'er menig mensch ontzielt.

3. Maer siet wat baert den stront,

En wat baet van hem komt?

Des menschen voester Ceres de Goddin,

En Bacchus voester van de soete min,

De blijdschap ende medecijn,

Dan die in droefheydt en in sieckten zijn,

Dit baert ons al den kostelijcken stront,

En 't aerts gewas al van den stront voortskomt.

4. Godts Woordt ons self dit seyt,

En leert ons dees waerheydt!

Dat als een boom onvruchtbaer komt te zijn,

Luce 13.v.9 Dat hy door stront ontgaet gekapt te zijn.

Den aerreinen verheft oock Godt.

Psalm. 112.v.6. Nyt eenen stront tot 't alderhoogste Lot,

Soo David sey, maer nijdt, en door het gelt,

Is niemant opt van Godt in eer gestelt.

Den lof van een luys.

(Voys) 't Wil voortaan met Bacchus swieren, of Lyre bo Liere, &c. of La timbals.

I.

Wat al plagen moet ick lijden
 Ick onnoosel Luysken hier?
 Alle menschen my benijden,
 Somtijds werptmen my in 't vier:
 Somtijts komtmen my te kraecken,
 Dat my heel begeeft mijn bloedt,
 En springht somtijts op de kaecken
 Van die my de doodt aendoet.

2. 'k Wordt gejaeght in alle hoecken,
 'k Wordt vervolght aen allen kant,
 Inde hoecken, inde broecken,
 En te water, en te landt:
 Nochtanst 'k ben soo eel geboren,
 Edelder als eenigh dier,
 Boven alle dier verkoren,
 En m'en acht my niet en zier.

3. Mijn geboort is by de menschen,
 Daer ben ick geboren van;
 Wat is voor een dier te wenschen
 Meerder edeldom? wat kan
 Eenigh dier sigh soo beroemen,
 Als ick, soo van stram en bloedt?
 Nochtans om my te verdoemen
 Ieder een sijn beste doet.

4. d' Ander dieren-sietmen woonen
 In speloncken van het wout,

Of in stallen sigh vertoonen,
 Of wel op der boomen hout;
 En mijn wooningh is in huysen,
 'k Slaep in lijwaet saght en soet,
 Noch de ratten, noch de muysen
 Hebben 't seker niet soo goet.

5. d'Ander dieren spijs zijn kruyden,
 Gers, of haver hoy of stroy;
 Maer ick ete van de luyden
 En des menschen vleesch seer moy,
 Mijnen dranck is bloedt der menschen,
 Meerdiger als allen wijn;
 Geen gediert heeft soo sijn wenschen,
 Geen kan soo geluckigh zijn.

6. Uyt de menschen menschen komen,
 Oock de Luys uyt menschen komt!
 Maer 't meest dat den mensch moet schroomen
 Die uyt menschen komt, is sond.
 Mensch, die wilt hoveerdigh wesen,
 Uyt u komt soo vuyle beest;
 Maer dat oock uyt u by desen
 Komt is sond, het vuylste meest.

I. *Regum. 24. v. 157.* David koningh en Prophete,
 Ende man naer Godes hert,
 Vergelijckt sig wel te weten
 By een Luys, of Dloyken swert.
 Spaert dan menschen d'edel luysen,
 En de vloykens edel bloedt,
 Dan u measchap, Edel huysen,
 En van u oock opgevoedt.

Van een Vloy, die een Luys genoot heeft, bevalligh ende Leersaem.

(voys) Sommes nous pas bien heureux. Of Stroytjen ende kooltjen vier.

I.

Een Vloy uyt een Heeren huys
 Was gaen wandelen te lande
 Naer het dorp van Gravesande,
 Daer sy vondt een mager Luys,
 In een arm Boeren huysken.
 De Vloy sprack de Luys dus-aen:
 Och mijn Nichte mager Luysken,
 Komt, en wist eens met mij gaen.

2. Siet ick noode u te gast,
 komt en siet eens hoe ick woone
 In een huys seer net, en schoone,
 En daer alles op my past.
 Komt nu t'avondt met my eten,
 Ende slapen in mijn huys,
 Seker 'k sient hier al bescheten,
 Ende slecht, gy arm Luys.

3. In een schoone Ledikant,
 In een schoon lywaer sult gy slapen,
 Goeden droem sult gy oock rapen,
 En al hebben abundant:
 Wilt gy oock noch met my wonen,
 'k Ben te vreden Nichte Luys,
 By een Ioffer soet en schoonen
 Slapen sult in een schoon huys.

4. 't Luysken hoort dees reden aen,
 Ende laet hem ons geseggen,

Sonder voorder t'overleggen
 Ende is soo me gegaen.
 Sy gaen 't avontmael dus eten
 By een schoon en edel maeght,
 Aen haer borstjens sy geseten
 Smeeren lustigh onversaeght.

5. Want daerz 't saght en 't soetsten is,
 En oock 't alderbeste vloetjen,
 En oock 't aldersoetste goetjen,
 Beste spijs en laesvenis.
 Maer de Ioffer sulcke gasten
 Niet gewent by haer te sien,
 Quam strackx naer hun lijf te tasten,
 En riep haere meyt Catrien.

6. Die quam met licht by Ioffrauw,
 En men gonck dees gasten soecken,
 En men vontse in de doecken;
 Maer het Vloyken was te gauw,
 Dat is desen dans ontsprongen,
 Ende is het wel ontvlucht,
 Maer sy 't aerm luysken vongen,
 't Welck list droevigh sucht op sucht:

7. Ende sprack aldus in noot:
 Vloytjen Nicht g'hebt my bedrogen,
 Waer ick met u niet getogen,
 'k En sau nu niet zijn gedoodt,
 Hadde ick my gerust gehauwen
 In mijn arm huys-gesin:
 Want men speurt daer niet soo nauwe,
 Hondert Luysen meer of min.

8. Eylaes 't gaet oock dickwils soo
 By de menschen, die soo vleyen,
 En schoon woorden veel verleyen,

Menigh mensch is sulcke vlooy,
 Menigh mensch is sulcke luysken,
 Niet te vreen met sijnen staet,
 En verlaet sijn ouden huysken,
 Dat hem rauwt daernaer te laet.

9. 't Quackel-beentjen soetjens queelt,
 En in't net de quackels raecken:
 't Gaet oock soo in 'swereldts saecken,
 Soetjens fluyt hy, ende speelt
 Met schoon woorden, met soet praten
 Eenen Ionghman menigh faut,
 En sal 't meysken swanger laeten,
 Dat daernaer seer droef berauwt.

10. De Vlooy hadt de Luys genoot,
 Om by haer te gast te kommen,
 Om te smeeren, om te brommen,
 Maer dees noodingh was haer doot.

2. *Regum. 13. v. 28* Absolon was soet te spreken
 Sijnen broeder Ammon noot,
 Maer hy is hier doot gesteken,
 Dus dit nooden was sijn doot.

11. Weereldt is een valsche Vlooy,
 Duyvel is valschen verrader,
 Meer als Absolon, en quader,
 Nooden u oock dickwils soo,
 Tot de eere, tot wellusten,
 Tot het geldt oock wordt genoot,
 En gy meynt hier in te rusten,
 En eylaes het is u doot,

**Bevalligh leersaem liedt
Vande Plumstrijckerye, ende Waerheydt.**

(voys) Petit Brisagh, of van d'Eenigheydt: Komt lieve Bruydt, &c.

I.

DE Tijtels van Mevrouw plumstrijckery
Zijn dees: Princesse van mauvagery,
Marquiese van het neerlants hoerendael,
Gravinne van Mercury leugentael, En vrouw van slempendael.

2. En vrouw van koeckhoes hoorendragers stadt,
Vrouw van bedriegers, en der vossen padt
Van banqueroute lant, en d'aerm stadt,
Een kael Mevrouw, die niet een naegel hadt. Om te krauwen haer gat.

3. Dees kael Mevrouw, ghekomen hier in't landt,
Dan alle soort van menschen heel playsant
Is sy ontfangen, en wel getracteert,
En over al is sy wel gelogeert Vereert en gefesteert.

4. Ionckvrouw de waerheydt, een seer schoone maeght,
Seer edel, en daer yder een naer vraeght,
En daer een yder sijnen rom van draeght,
Dat hy die heeft, en dat hem die behaeght,
Die wordt van veel verjaeght.

5. Sy vondt op haeren wegh op seker tydt,
 Die schoone maeght, Ionckvrouw rechtveerdigheydt:
 Sy ded' haer klacht, dat sy togh nievers hier
 Vondt een logiest, of eenigh kleyn plesier,
 Sprack dus op dees manier:

Eylaes, mijn suster, maeght rechtveerdigheydt,
 By alle staeten ben ick uytgeseyt;
 Nochtans sy toonen alle t'hebben my;
 Maer als ick hunne fauten segge vry, Een yder haet dan my.

In 't Princen-hof, daer heb ick eerst gaen sien,
 Om een Logiest, oock by al d'edel lien;
 Maer 't point d'honneur, en vrouw pluymstrijckery
 Vrouw Paillardies, en vrouw van slemperny Deden verhuysen my.

8. By Procureurs en Advocaten me,
 En Cooplien, peysd' ick, sal ick vinden ste,
 Oock Winckeliers; maer hier vrouw gierigheydt,
 Meest over al die heeft my uytgeseyt, En met goe schijn beleyt.

9. In 't huys des Heeren heb ick dan gaen sien,
 En oock by veele geestelijcke Lien;
 Maer 'k voer hier oock, gelijck in 't Princen hof:
 'k Wiert wel onsaen, als ick sprack nievers of, Als van hun eer en lof:

10. Maer als ick waerheyt, hun de waer heyt sey,
 Soo weesen sy my oock terstond voorby.
 In Cloosters oock vondt ick vrouw haet en nijdt.
 Meest over al soo ben ick uytgeseyt, Ick aerme waerheydt.

11. Hier op soo sprack de maeght Recht veerdigheydt:
 Hierom dit landt soo veel ellenden lijdt:
 Een Aerdebevingh is er nu geschiet,
 Teecken van meer ellenden en verdriet, Men klaer Godts toeren siet.

12. 't Saysoen des jaers schijnt oock verkeert al heel:
 Den somer, winter toont door regen veel!
 Winter van water hadt gebreck seer groot:
 't Gaet al verkeert! het landt is heel in noot Door onse sonden groot.

Vervolgh vande selve Materye op

den selven Voys.

I.
 OP seker tijdt Mevrouw Pluymstrijckery
 Vont Ioffrouw Waerheydt op de lange rey:
 Mevrouw pluymstrijckery die sprack haer aen,
 En sey: Ioffrouw, van waer komt gy van d'aen Komt wilt gy met my gaen?
 Ioffrouw de Waerheydt sey waer gaede gy?

Hier op soo sprack Mevrouw Plumstrijckery:

Ick reyse naer het lant van Melody,

'k En twijffel niet, gy sult hier wesen vry, En lustigh ende bly.

3. Sy zijn dan t'samen naer dat landt gegaen;

Het is het landt, daer woont den Baviaen:

Het is het simmen, en der Apen landt;

Sy zijn daer aengekomen heel playsant, In het schommynckel landt.

4. Sy wierden in der Apen Koninck Hof

terstond geleyt met eeren ende lof.

Men vraeght dus aen Mevrouw Plumstrijckerij,

Wat dunckt u van ons schoone Monarchij? Mevrouw wat seghde gy?

5. Hier op Mevrouw Plumstrijckerij die sey:

't Is seker schoon geen koningh heeft hier by;

Noch grooten Turck, noch grooten Persiaen,

Noch grooten Tartaer, noch den Indiaen, En komen hier niet aen.

Hier op Mevrouw Plumstrijckery die wierdt

Dan yder een ge-eert, en seer geviert.

Men vreaghde dan aen Ioffrouw Waerheydt oock?

Sy sey de waerheydt: 't is al Apen spoock, Op zijt maer beesten oock.

7. Sy wierdt hierom gebeten, en verscheurt,

Op vele plaetsen is dit noch gebeurt,

Dat men de Waerheydt haet, en smaet, en bijdt.

Ioan Baptist wierdt 't leven hierom quijt. Waerheydt hier vele lijdt.

8. Al wort de waerheydt even noch gedoot,
 En oock verscheurt van vele menschen snoot:
 Sy triumpheert, en wint in 't lest altijd;
 Al is't dat sy hier dickwils vele lijdt, Sy wint in d'eeuwigheyt.

Van Reyntjen de vos
Hoe hy eenen Boer bedroogh, passende op den Arts-ketter Maerthen
Luter.

(voys) Herders hy is gheboren.

I.
 REyntje Vos, van nature
 Oolijck, schalck, ende vals,
 Sagh op een seker ure
 Hans Boer, een goeden hals
 Rijden met sijne ker,
 En Vostjen sagh van ver
 Op de ker kieckens staen,
 Hy way daer geeren aen.
 2. Vostjen gingh vooren loopen,
 Daer Hans passeert het veldt,
 Om dat hy soude koopen
 De kieckens sonder geldt.
 Vos, die geliet hem doodt,
 Bleef liggen by de sloot,
 Den Boer sagh Vostjen aen,
 En bleef wat stille staen.

3. Hy doght, dus is geschoten,
 En Vostjen die is doot,
 Dit komt my wel te loten,
 't Komt wel voor mijnen noot,
 Ick gae met 't Vostjen om,
 Vos doot is willekom,
 Eyers, vleesch, ende melck,
 Dat sal my geven elck:

4. En dan sa lick verkoopen
 Het Vostjens vel voor geldt,
 Hy sal my niet ontloopen
 Op mijne ker gestelt.
 Van 't peerdt dus ginck hans Boer,
 En Vos, die lach op loer,
 Wierp op sijne kerre ras:
 Want meynde doot hy was.

5. Dus op de ker gesmeten
 't Gemeynde Vostjen doot,
 Liet hy Hans Boer haest weten,
 Dat sijne doot was snoot,
 En maer geveynsdelijck;
 Dus beet hy al gelijk
 De kieckens af den hals,
 En was oock noch soo vals.

6. Dat den Boer niet kost weten,
 Dat hy de kieckens al
 Hadt listigh doot gebeten,
 En in een goe getal
 Die van de kerre wierp,
 Die hy daer naer op riep,
 En liet de ker soo gaen,
 Die hy soo hadt onvlaen.

7. Noch Vossen met twee voeten
 Vindtmen aen dien gelijk;
 Eenen wy stellen moeten,
 Loos en boos uytterlijk:
 Dien Maerten Luter is,
 Snooden Vos voor gewis,
 Die by Hans Ceurvorst quam,
 Den Vorst hem oock op nam.

8. Hy ginck den dooden maecken
 Dien Vos, dien Hipocriet,
 Doodt voor de wereldts saecken,
 Den Ceurvorst Saren siet,
 Die heeft hem door gevoert,
 Heel Duytslandt wierdt ontroert,
 En als den Vos seer snoot
 Beet sijne kiecken doodt.

9. Dat is sijn ondersaeten
 Beet hy naer ziele doodt,
 Saren verloos sijn Staeten
 Door dat boos Vostjen snoot.
 De Keters vossen zijn
 Loos, ende duyvels sijn,
 Die booden menigh ziel,
 Dat s'in in de helle viel.

Den Vos heeft de Kraen ghenoodt.

(voys) Ick drinck den nieuwen Most.

I.
 Den Vos hadt eens wat broodt,
 En heeft de Kraen genoot,
 Maer het was meest om t'houden goeden brom
 Met kraemers vleesch, sy sau zijn willekom:

Dus Vostjen sprack haer aen,
 En sey: mijn nichtje, mijn seer lieve Kraen,
 Ick hebbe lecker broodt,
 En alles goet voor uwen hongers noot,
 Komt met my eten, en weest geseten,
 Hier in dit jeughdigh groen,
 Daer is het al te doen.

2. De kraen die soght wel 't broodt,
 Maer niet het Vostjen snoot,
 En sey: Cosijn de Vos, ick ben te vreen
 t' Eten met u een goede maeltijdt heen;
 Maer ick ben niet gewoon
 Te sitten elders op eenen boom:
 Want 'k sien daer pluymen die doen my ruymen,
 My dunckt van u gepluynt,
 En dat 't vet is geschuymt.

3. Maer lieve hoort my aen,
 Sey 't Vostjen aen de Kraen:
 Dees pluymen, die gy hier bevreest siet aen
 Zijn hier gebleven van een goeden Haen,
 Hy liet wat pluymen hier,
 Als hy met my gemaect hadt goede chier,
 Hier me wau loonen, en daer me toonen
 De Feest aen hem gedaen,
 En is soo wegh genaen.

4. Neen sey de Kraen, Cosijn,
 Gy zijt my al te fijn
 'k Moght hier oock laeten van mijn pluymen veel:
 Want g'hebter veel gebeten af de keel.
 Men moet zijn fijn met fijn,

En soort met soort beter te gare zijn,
 Niet licht geloven, die veel beloven,
 En sien wie dat het is,
 Die u noot tot sijn dis.

5. U broodt staet my wel aen,
 Maer niet by u te staen,
 Met Heeren kriecken eten is niet goet:
 Want sy met steenen schieten, dus wel doet
 Die met sijn soort verkeert,
 En goe lien, daer wordt hy mē vereert.
 Om wat te brommen in prijckek kommen,
 't Is dwaesheydt wel ter keur,
 Adieu Vos, ick gaen deur.

Kluchtigh leersaem liedt.

Hoe den Vos den Beer begroghen, en daer naer noch uytgelacchen heeft. Men ontstaet niet met sijn ongeluck, Men wordt noch uytgelacchen inden druck.

Op de Voys: *Philis mijn tweede ziel.*

I.
 Den Beer heeft van natuur,
 Dat hy haet alle suur,
 Dat hy bemindt seer alle soetigheydt:
 Daerom den honigh wort voor hem bereydt
 Tot een lock-haes, dat hy bemint:
 Daerom des menschen vernuft, die versint,
 Dat men in eenen hollen eycken boom,
 Open gekloven honigh stelt ten toon.

2. En dat is soo gemackt,
 Dat als den Beer dit raect,
 Dat het toesluyt, als eene muyseval.
 Den Vos den schalcksten van de dieren al,
 Hadt soo een Beere val gesien,
 En quam den Beer den honigh aen te bien;
 Hy wist de stricken, en de lagen wel,
 Maer aenden Beer seyde' hy nievers af el.

3. Als van den honigh soet,
 En sey: Cosijn veel goet
 Heb ick gevonden voor u appetijt
 Als voor een Koningh honingh veel bereyt,
 Dien is geleyt in een groot hout,
 By dien bergh in't Poolsche wester wout.
 Den Beer die sey: 'k danck u Cosijn Reynaert,
 En quispede van blijdschap sijnen staert.

4. Hy ginck dan heen terstont,
 En bly den honigh vont,
 En viel met 't backhuys ende pooten aen,
 Den hollen boom die is strackx toe gegaen,
 Het vel van 't hoofd, en pooten me,
 En oock den steert een deel bleef in die ste.
 Het was geluck, dat hy sijn lijf kreegh uyt,
 En dat'er niet en bleef oock heel sijn huyt.

5. Den Vos die sagh van ver
 Den wel-bedrogen Beer,
 Al jancken komen met 't vel van sijn hoofd,
 Daer hem de Beere val had van berooft,
 Sijn ooren oock die was hy quijt,
 En oock sijn pooten vel bleef inden strijt,
 Een brock oock van sijn steert was afgebracht,
 Soo dier heeft hy dien honigh dus gekocht.

6. Wel hoe Cosijn de Beer,
 Is't nu soo waerm weer,
 Sey Vostjen, dat geen muts op 'thoof en staet,
 Met blooten hoofd', en sonder handschoen gaet,
 En woegh den steert oock veel te swaer,
 Dat gy een goe stuck laet achter hier of daer,
 Of g'hebt den honigh misschien soo betaelt,
 Uyt Boere kist van usoo heen gehaelt.

7. Gy schelm, gy verraer,
 Die my dit allegaer,
 Hebt doen verliesen, sey den aermen Beer,
 En nu lacht gy my uyt even seer:
 Dat ick kost loopen als ick plaght,
 Tusschen mijn tanden waert gy haest gebraght
 En ick onstae niet met mijn ongeluck,
 Gy spot, en lacht my noch uyt inden druck.

8. Des werelts aert dit is,
 Oock duyvels aert dit is,
 En menigh mensch is als dien Vos soo vals;
 Bedrogen is oock menigh slechten hals,
 Als desen Beer met honigh soet,
 Om wat welluste, om wat werelts goet,
 En als hy deerlijck bedrogen is,
 Noch vanden duyvel uytgelacchen is.

Liedeken Van de Vliege, en de Miere.

(voys) *Philis mijn tweede ziel.*

I.
 De Vliegh quam by een Mier,
 En sey: gy slechte dier,

Gy aerm floor, die als een esel muyl
 Werckt heel den dagh, om wat graen in een kuyt,
 Te garen, als de Boeren doen,
 Soo slaet gy oock, en gy zijt oock soo coen,
 En stout, dat gy de Boeren steelt hun graen,
 Waer voor sy hebben vele moyt gedaen.

2. Gy kruypt lanckx d'aerde slecht,
 En ick, siet vliege met een snelligheydt
 Al daer ick wil, oock sonder aerrebeyt,
 Gy eet maer graen, en slechten kost,
 En ick eet suycker, en drinck nieuwen most,
 Ick eet oock vlees, en menigh lecker brock,
 Oock soete druyven, en goe wijnen slock.

3. Gy woont in een spelonck,
 En siet ick lustigh pronck
 In schoone huysen, oock in 'sKoninckx hof,
 By Ioffers, ende Edellien
 Verkeer ick, somtijds sult hy my oock sien
 Kussen een soete, jongh, en edel maeght,
 Die my op haere teere wangen draeght.

4. Dus bidt, gy slechte sloor,
 Dat Godt Iupijn u hoor,
 En u geef vleugels, oock een vliege maeckt.
 Hier mede Vlieghe heeft haer sermoen gestackt,
 Dit hoord' al aen de wijse Mier,
 En gaf haer antwoord wel op dees manier:
 Gy Monsieur Vlieghe, gy eelman van mijn gat,
 Gy stoeft wel seer hoveerdigh, ende prat.

5. Yder heeft u in haet,
 Yder een u versmaet,

En gy zijt niemants vriendt, als vanden stront,
 Daer gy alleen gerust op sitten kont
 Aen yder zijt g'een vloeck, en spoock,
 Gy quelt d'onnoosel peerden, kopen oock,
 Gy suypt het bloedt van menigh peert en koe,
 En die onnoosel beesten maeckt gy moe.

6. Gy zijt een lege pry
 Somers zijt gy wat bly,
 Maer 'swinters zijt gy meer oock als half doodt,
 En lijdt dan honger, ende grooten noot,
 En yder oock, die slaet u doodt,
 Als hy maer kan: want gy roost seer snoot,
 En maer bederft goe spijsen, ende dranck,
 En aen goe spijsen brengt gy vuylen franck.

7. Gy Vliegh, gy liegher aen,
 Dat ick maer roof het graen,
 Ick neme maer, het geen verloren gaet,
 En 't geen gevallen yvers is op straet:
 Des somers werck ick neerstigh seer,
 En 'swinters ben ick dan als eenen Heer;
 Gy leefd' op roof, en 'swinters zijt g'als doot
 En in gebreck, en aerremoede groot.

8. Leert dat hier jonge jeught,
 Dat aerrebeyt verheught,
 Als g'in den somer van u jonckheydt werckt,
 Dat dit den winter van u oudtheydt werckt,
 Dat dit gaet gy luyaert tot de Mier,
 En leert van haer neerstigh te wercken hier;
 Maer eerst, en meest naer 't eeuwigh leven tracht,
 En d'opgeblasen lege Vliegh veracht.

Liedeken

Van den Eenhooren, vergeleken by Christus, Wiens kracht gelijk aen die vanden Een- Hooren seght de Schriftuur. *Num. 23.*

(voys) *Trompet Marin.*

I.
 STercksten van de Dieren
 Den Een-hooren is,
 Niemandt moet hy vieren,
 Noch Leeuw, noch Draek gewis,
 Noch de Olyfant, hy verwin het al,
 Geene krachten, geene machten vreesen sal.
 (tab)2. Eenen eens te Komen
 In het Dieren perck,
 Lietmen aldaer komen
 Vele Dieren sterck,
 Om met hem te vechten, hy verwon het al,
 Oock de Leeuwen, ded' hy schreuwen, briesschen al.
 3. Hy had hier doorsteken
 Eenen wilden Stier,
 En siet wonder treken, het doorsteken dier
 Bleef aen sijn hooren hangen, hy wierp het om hoogh,
 Als gesmeten bal te weten henen vloogh.
 4. Is oock heel sachtmoedigh,
 En niet lighte gram,
 Ende oock niet bloedigh,
 Somtijdts als een lam,
 Maer eens gram geworden is hy vreeselijck,
 Sal verslinden, dat kan vinden al gelijk.

5. Voor al 't fenijne
 Sijn Eenhooren is
 Seker medecijne
 Kostelijck ghewis,
 Maer als gout, en peerels is Eenhooren weert,
 Weert al te achten, door sijn krachten, weert begeert.

6. Niemand kan hem vangen
 Als een suyver Maeght,
 Hy komt met verlangen
 Naer haer toegejaeght,
 Hy gaet sijn hoofd leggen in haer soeten schoot,
 Valt in slape met vermake, liefde groot.

7. Dan de Iagers komen,
 Vangen hem dan snoot,
 Ende sonder schromen
 Brengen hem ter doot.
 Al gy Christen zielen, wien is hy geseyt
 Dien Eenhooren, hier te vooren uytgeleyt?

8. Iesus Godt Almachtigh
 Is hy wel oprecht,
 Als Eenhooren krachtigh,
 Niemand in't gevecht
 Kan hem overwinnen, nochtans als een lam,
 Is sachtmoedigh en ootmoedig, niet light gram.

9. Maer geterght door sonden
 Is gram vreeselijck,
 En eens gram bevonden
 Straft hy schroomelijck;
 maer als hy quam rusten in een magets schoot
 Is gevangen, en gehangen, en gedoot.

10. Maria die reyne
 Maget hongh soet,
 Tot ons algemeyne
 Welvaert ende goet,
 Wist hem te behagen, quam in haeren schoot,
 En met lusten, ginck hy rusten inde doot.

11. Door haer wy genieten
 Dien Eenhooren goet,
 Die voor ons vergieten
 Heeft gewilt sijn bloedt,
 Is aen ons geworden seker medecijn
 Door ons sonden, doode wonden, doot fenijn.

Liedeken Van Cupido, en de Doodt.

(voys) Sommes nous pas bienheureux, ofStroytjen, ende kooltjen vier.

I.
 Cupido, en oock de doot
 In een herbergh t'samen raeckten,
 Ende goede chiere maeckten,
 Ende wierden vrienden groot,
 Ende gingen g'heel sat slapen,
 Stonden vroegh op noch half sat,
 Gingen elck een lochtjen rapen,
 Ende trocken naer de stadt.

2. Cupido half sat en root,
 Heeft onwetende genomen,
 Sonder eenigh vrees of schromen
 Den pijlkoker van de doot:
 Oock de doot sonder haer weten
 Nam Cupidos koker aen,

Met een backxtjen wat geseten,
Elck is op sijn jacht gegaen.

3. Cupido voor eerst die quam
By een Meisken jonck van jaren,
Schoon, en fris, en rijp om paren,
Dus hy sijnen boge nam,
Ende meyn op haer te schieten
Eenen pijl van soete min,
Maer eylaes hy laet uytvlieten
Een pijl, die de dootd had in:

4. En die schoon, en jonge Maeght,
Rijck, en Edel van geslachte,
Die een yder soo groot achte,
Die haer Ouders soo behaeght,
Wordt met een gemisten pijle
Getreft, en eylaes valt doot,
Ende dat op korte wijle,
Yder was in droefheydt groot.

5. Oock de dootd, die niet en wist,
Dat sy was soos tray besteken
Met cupidus minne-treken,
Heeft haer pijlkoker gemist:
Dus aen een ouden gramperere
Een gemisten pijl sy gaf:
Want sy dochte van confrere,
't Is tijdt, dat gy zijt in't graf.

6. Ende siet Grampeer die wort
Met een minne-pijl geschoten
In sijn oud' en koude koten
Wordt een minne-vier gestort,
En grampeer begint te vryen
Een jongh, ende soete Maeght,

En Grampere gaet sigh verblyven
In de min, die hem behaeght.

7. De Doodt, en Cupido oock
Geven vele blinde slagen,
En sy nievers naer en vragen,
En zijn beyd een vremde spoock.
Deught, en wijsheydt, ende treden
Maecken vy van allen druck,
Die sijn tijdt wel heeft besteden
Is de doodt oock een geluck.

8. Cupido, en oock de doodt
Hebben alle bey geen oogen,
Komen sigh oock meest vertoogen,
Daer men-se oock noyt ontboot.
De Doodt treft de jonge lieden,
En Cupido d'oud' ophist,
Seer verkeert hun pijlen vlieden,
Dickwils heeft hun pijn gemist.

Liedeken Hoe den Mensch verblint wordt.

(voys) *Van Cecilia, of, Als vader Adam Spitte.*

I.
DEN Arent eenen vogel, die niet verstaet en wert,
Als met vleesch vande dieren, die weet oock
eenen Hert
Tot sijne proy te vinden;
Al is den Hert soo groot,
Hy krijght hem door 't verblinden,
Van sijne oogen doot:

Hy komt met sandt te laene
 Sijn vleugels, en te flaene
 Die in den hertens oogen ghevlogen op sijn hoofd;
 't Herte wordt van sijn oogen, en van sijn licht berooft.

2. Den duyvel is den Arent, een grijpevogel is,
Psalm 41. Den Hert is 'smenschen herte: soo tuyght Schriftuer gewis.
 Den duyvel weet te vinden
 Oock desen loofen vont,
 Van 't herte te verblinden,
 En Ziele door de sond.
 Soo krijgth hy haer tot proye,
 En in sijn helsche koye:
 Hy slaet haer in de ooghen wat sandt van aerdsche goet,
 En komt haer soo verblinden, dat sy niet en bevroet?

3. En oock niet komt bemercken Godes rechtveerdigheydt,
 De doodt, of oock de helle, die onverwacht subijt
 Haer sullen eens aenkomen:
 Als d'Arent soo den Hert,
 Het licht hem heeft benomen,
 Hy soo onstuymigh wert,
 Dat hy snel komt te loopen,
 Of tegen boom of hoopen
 Van steenen, ofte rotsen, en 't hoofd in stucken stoot,

Of valt van hooge rotse in diepe dellijgh doodt.

4. Den Arendt den verblinden Hert volgend over al,
‘Komt hem in’t lest verslinden in eenigh diepe dal.

Dit komtmen soo te vinden

In ‘smensche Ziele oock,

Die sigh oock laet verblinden

Soo van het helsche spoock.

O sinneloose menschen,

Die hier niet anders wenschen,

Als snoode vuyl wellusten, gy zijt oock soo verblindt,

Wordt wijs, eer ’t wordt te laete, en dit eens wel versint.

s’ Hebben oogen, en sy en sullen niet sien.

Psalm.113

Vande gelegentheydt van desen tijdt.

(voys) Godt honck aen ’t Gruys, of, den nacht komt aen, den vaeck noodt ons tot slaepen.

I.

Wat wonder jaer, en al wat wonder jaeren

Zijn onsen tijdt, ons eeuw voorby ghevaeren?

Wat schroomigh vier, wat bloedigh vreet

getier

Den vreedden Mars door oorlogh heeft ontsteken?

Europa gans heeft desen dans

Seer droef gesien. Rekenen, ende beken

Van menschen bloedt heeft men gesien
 Door heel Europa vloyen, ende vlien.

2. Die stercke Borght van heel het Christendomme,
 Die Keysers stadt van Weenen wiert alomme
 Seer fel berent, ende seer woest geschent
 Van drymael hondert duysent vredede krijgers,
 Der Tureken heyr, die als een beer,
 Of als dry hondert duysent woeste tijgers.

Bloet-dorstigh waeren, ende vreet,
 Tot 't gans verderf van 't Christendom vereet

3. Een ster gesteert, een schroomige Comete,
 Was hier van al waerachtigen prophete,

Die ons voorseyd al dit quadt, en droefheyd
 Maer onsen Godt, rijck in bermhertigheden

Liet weenen niet in dat verdriet,
 Maer heeft genaede groot aen ons besteden,

Door Maria, Godts Moeder soet,
 En Ioseph oock, die ons haer voorspraeck doet.

3. De Christenen, met beternis van leven,
 Hebben alsdan sigh tot dees twee begeven;

Om door dees twee, Maria Ioseph mē
 Van Godt te krijgen hulp, ende genaede,

En quam seer wel Godts hulpe snel.
 Christi Stadthouder Innocent dit raede,

Als herder aen sijn schaepkens goet,
 4. Gy vroomen leeuw der Spaensche Nederlanden,
 Eertijds een schrick, en schroom voor u vyanden,

Hoe is dien glans, hoe is dien lauwerkrans,
 Hoe is dien ouden overschoonen luyster
 Vergaen in roock, in romp in spoock?
 U ouden glans, die licht nu gans in 't duyster,
 Gy zijt gewondt seer doodelijck,
 U 'sherten bloedt perstmen af jammerlijck.

5. Welck is hier van de oorsaeck en de reden?
 Om dat gy niet tot Godt hebt gaen besteden
 In goeden tijdt deught, ende danckbaerheit
 Om dat gy hebt door sonden Godt vergeten,
 En in boosheydt geleeft altijdt.
 Godt heel rechtveerdigh, die laet u noch weten,
 Die in de sond, hertneckigh sey,
 Dat swaerder straffen u noch zijn bereyt.

6. Maendt van September, dagh van thien, en achte,
 Die Aerde bevingh, die noyt iemant wachte,
 Is teecken klaer van straffe meerder swaer;
 En is er noch geen beternis van leven,
 Maer m'heeft gesien in Stadt van Brugghe sweven,
 't Doorgaende jaer in 't openbaer.

En ander oock veel boose daet,
 7. O mensch! Gy hebt in 't hooft u light, en oogen/
 Nochtans g'en siet niet, dat u Godt komt toogen,
 Vrywilligh blint, vrywilligh oock ontsint.
 Doet open mensch u oogen, en u leven
 Wilt beteren, met droeve stem
 Wilt bidden Godt, en wilt u oock begeven
 Tot Maria, en Ioseph mede,
 Soo krijght gy troost, en hulp en peys en vrede.

Devote Kers-liedekens.**Verweckende devotie tot het Kindeken *Jesus*, in forme van ghebeden.****De principaelste Tytel van Christus den Messias, ghetrocken uyt d'heylige Schrifture, ende der H. Vaders, en d'heylige Kercke.****(voys) *Herders hy is geboren.***

I.

O Prins van peys geboren!

O Vorst van Israel!

O koninck uytverkoren!

O Godt Emmanuel!

O Leytsman, herder goet!

O Kintjen honigh soet!

O Soet onnoosel Lam!

O Blom van Iesses stam!

2. O Abrahams saet verheven

O Godt Adonai!

O Heyl van 't mensche leven!

O Stam van Isai!

O Davids vrucht, en vreught!

O Son die 't al verheught!

O Glans van 't eeuwigh licht!

O Woordt dat alles sticht!

3. O Wegh tot al ons wenschen!

O Waerheydt, die 't al leert!

O Leven van ons menschen!
 O Zee, daer 't al toekeert!
 O Macht, die alles doet!
 O Liefde vol van goet!
 O Wijsheydt die 't al raect!
 O Macht die alles maeckt!
 4. O oorspronck van ons leven!
 O Heyl van al dat leeft!
 O Kintjen ons geheven!
 O Goetheydt die 't al geeft!
 O Oogh die alles siet!
 O Macht die 't al gebiedt!
 O Al daer 't al in leeft!
 O Al daer 't al in sweeft!
 5. O Al, die 't al komt geven!
 O Grooten Messias!
 O Schrik, die d'hel doet beven!
 O Heyl die 't al genas!
 O aller volcken wensch!
 O Licht van allen mensch!
 O Al ons vroyelijckheydt!
 O Al ons saligheydt!
 6. O kleyntjen ons gegeven!
 O Aldersoetste kint!
 O Leytsman van ons leven!
 O Prins die ons bemint!
 O Hooghe Majesteyt!
 O Groote Almogentheydt!
 O Goetheydt weert bemint!
 O Godt, die wordt een Kindt!
 7. O Broodt van 't eeuwigh leven!
 O Broodt dat 't leven is!

O Manna, recht gegeven!
 O Zielen laefvenis!
 O Herder, t'samen spijs!
 O Teerprijs van ons reys!
 O Englen weerdigh broodt!
 O Broodt dat weert de doodt.

8. O Priester ende mede
 O Eeuwigh Offerhand!
 O Offer van den vrede!
 O Liefde, vier en brandt!
 O Wijn die Maeghden voedt!
 O Kilck van Godes bloedt!
 O Terwe van Godts handt!
 O Eeuwigh levens pandt!

9. O Prins, die peys komt geven!
 O Eewigh levens bron!
 O Stierman van ons leven!
 O Luyster van de Son!
 O Soeten Bruydegom?
 O Gever van Vrydom!
 O Prijs der sonden boet!
 O Bron van alle goet!

Verweck van Liefde.

Ende versoeck van Peys, aen Jesus den prins van Peys. *Isaie 9. v. 6.*

(voys) *Alsvooren*

I.
 O Hemels 'k wil gelooven,
 Dat gy verwondert zijt:
 O Engels van hier boven,
 'k Geloove dat 'te spijt,

Dat uwen Koningh leydt,
 In eenen stal en schreydt,
 En soo vernedert leydt
 Die hooghste Majesteyt.

2. Den Heer der Heykrachten
 Iehova al geleyt,
 Der Godt van alle machten,
 Als sonder macht leydt.
 Siet Samson stercks van al
 Gevonden inden stal:
 Des Vaders eeuwigh wordt,
 Sonder Spraeck traenen stort.

3. Zijn d'Hemels niet u Troonen,
 En u voetbanck de aerd?
 En gy komt hier nu woonen
 In eenen stal onwaerd.
 O Iesus soete Kindt,
 U liefde u soo verblindt,
 U liefde tot den mensch
 Geeft hem al sijnen wensch.

4. Gy komt sulck aermoe lijden,
 En soo veel pijn, en leet;
 Om ons te doen verblijden.
 U liefd is al te heet.
 Dat ons vervrosen hert
 Door u vlam brandigh wert.
 O Godt zijt dus bemindt
 Van ons, o soete Kindt.

5. d'Aerd, en haer volheydt alle,
 O Iesus zijn aen u,
 En gy licht hier in stalle,
 En in een kribbe nu.

't Is om te maecken rijck
 Ons menschen al gelijk.
 O Godt, zijt dus bemindt
 Van ons, o soete Kindt.

6. Gy komt den Peys verkonden
 Tusschen Godt ende mensch,
 Vergeven onse sonden,
 En geven onsen wensch;
 Als wy maer wel aen u
 Ons liefde geven nu.
 O Godt zijt dus bemindt
 Van ons, o soete Kindt.

7. Aen Godt in d'hooghste stede
 Glory, en danckbaerheydt,
 De menschen peys en vrede,
 Van goeden wil altijd;
 Dit songen d'Engeltjens
 Aen al de Herdertjens.
 Ah geeft ons peys en vrede,
 Ende victory mede.

8. 't Is waer wy hebben ontbonden
 Al eerst den peys met u,
 En dat door onse sonden,
 Waerom gy straft ons nu.
 Ons sonden zijn ons leet,
 Tot beternis bereet.
 Ah geeft ons peys en vrede,
 Ende victory mede.

9. De Turcken, Kettters mede
 Verdrijft uyt 't Christendom,
 En geeft ons peys en vrede,
 En geeft al om en d'om

Aen 't Huys van Oostenrijck,
 En 't Spaensche Koninckrijck
 Victory, peys, en vrede,
 Goed erfgenamen mede.

Voor den Kerstnacht.

(voys) *Cur mundus militat sub, Vanâ gloriü*

I.

O Overblijden Nacht,
 Soo langh en seer verwacht!
 o Nacht vol ongeluck,
 Die helpt ons uyt den druck.
 o Nacht vol wonder seer,
 Godt wordt een Kintjen teer.

2. Een Maeght een Kintjen baert,
 En oock altijdt bewaert
 Haer Maeghde reynigheydt,
 In groote kleynigheydt.
 Light soo een grooten Godt
 In een verworpen kot,
 In eenen aermen stal
 Light Godt den Heer van al.

3. Sijn bedt dat is wat stroy
 Sijn wiegh een krib met hoy,
 In doeckxkens arm slecht
 Gewonden en gehecht:
 Van koudt hy weent en schreydt,
 om ons hertneckigheydt;

Die 's Hemels vreught al is,
Nu al in droefheydt is.

4. Sus, sus o soete Kindt,
Dat ons see seer bemindt:
Sus, sus en krijt niet meer,
Maer laet ick krijten Heer,
Om mijne sonden groot,
Die u aendoen de doot.
om ons te maecken rijck,
Wordt gy soo aerremlijck.

5. d' Engeltjens even bly,
Die singen al glory,
Aen Godt in d'hoogste stede,
Aen menschen peys en vrede:
d' Herdertjens komen al
Naer Bethleemschen stal,
Aenbidden met oodtmoedt
Dat goddelijck Kintjen soet.

6. O soeten Iesu wy
Aenbidden u oock bly,
Gheboren oock ghewis
In de heylige Mis.
Komt, komt togh in ons Hert,
Daer oock geboren wert,
Door een Communij goet
Geeft ons u Vleesch en Bloedt.

7. Door u groot aerremoedt
Geeft gy ons 't eeuwigh Goedt,
En door u pijn en druck
Geeft gy ons al 't geluck,
Verloft en maeckt ons vry
Van 'sduyvels slaverny.

o Prins van Peys, geeft Peys,
Peys, peys oock dese reys.

**Versoeck van Peys
Aen Christo den Prins van Peys, door de voorspraek van Maria en
haeren Bruydegom Joseph.**

(voys) Ick drinck den nieuwen Most.

I.
O Soete Maeghdetjen,
Maria Moedertjen,
Van onsen Heer, dat aldersoetste Kindt,
Het welck soos eer ons menschen heeft bemint,
Dat hy Godt, wordt een mensch,
Die is 't Lam Godts, dat al naer onsen wensch
Neemt wegh de sonden, in liefd' versonden
Maria Maget soet
En t'saemen Moeder overgoet.

2. Komt met u Kindetjen
In een ons huysjetjen,
Komt, en bewoont het midden van ons hert:
Want door u beyd gheweert wort al ons smert
Komt, o Maria! komt
Met onsen Iesus in ons 's herten grondt:
O Koninginne, komt tot ons binnen,
Verkrijght ons peys en *vrede*,
En verjaeght ons vyanden *mede*.

3. Uyt uwe Borstjens soet,
Suyght dit kleyn Vorstjen goet,
Niet anders al goet, en bermhertigheydt,
En liefd, en alle goedertierentheydt.

Gheluckigh is die Borst,
 Waer aen dat suyght sulck eenen grooten Vorst.
 Spreeckt voor ons sonden, en heylt ons wonden,
 Verkrijght ons peys en vrede,
 En verjaeght ons vyanden mede.

4. Ioseph u Bruydegom,
 Die loopt al rom en d'om
 Met groote sorgh, al langs het stalleken,
 En plaestert dat seer aerm hutteken,
 op datter geenen windt
 Verkouden fan dat aldersoetste Kindt.
 Komt in ons herten, en heylt ons smerten,
 Verkrijght ons peys en vrede,
 En verjaeght ons vyanden mede.

5. De liefd u Kintjen soet,
 Nu traenen storten doet;
 Maer het sal haest in sijn Besnijdenis
 Storten oock Bloedt, tot liefds getuygenis
 Voor onse sonden groot
 Sal sterven oock eens d'aldervreetste doot,
 om ons te geven het eeuwich leven
 Verkrijght ons peys en vrede,
 En verjaeght ons vyanden mede.

De kribbe van den Heere, Is sijnen Preeck-stoel en ons Leere.

(voys) *Sommes nous pas bien heureux, Stroytjen ende kooltjen vier.*

I.
 MYnen Godt, en mijnen al
 Light hier in een krib gedoken

in een aerm hut gans open,
 En in eenen beesten stal.
 Sult gy ziel noch soo betrachten
 U gemack, en u plaisier?
 Sult gy 't geldt noch soo groot achten,
 Daer Godt light soo aerm hier?

2. Den Rijckdom, en gelt en goet
 Bringen in d'hel vele menschen;
 't Zijn nochtans al 's mensche wenschen,
 Den mensch om 't gelt alles doet:
 Om 't gelt sal den mensch verkoopen
 Sijne ziel, en 't Hemelrijck:
 Duysent prijckels salme loopen
 Om het geldt seer heftelijck.

3. Zijt gy beter togh bedaght,
 O mijn ziele, geene aenkommen,
 Maer als gy die niet en acht.
 Siet de krib van uwen Heere,
 't Is sijn Preeck-stoel daer hy leert
 En u geeft veel goede leere:
 Sonder spreken hy hier leert.

4. Hy leert u hier te verstaen.
 Van 't gelt uwen Godt niet maecken,
 En goetwilligh aen te raecken,
 d' Aerm menschen by te staen.
 In sulck aermoed komt hy leven
 Om dat gy sijn leven hier
 d' Aerm menschen soudt oock geven:
 Die houdt u van 't helsche vier.

5. Siet die hoogste Maiesteyt
 d' Alderhooghsten Godt der Goden

In een slechten stal gevloeden
 In een krib vernedert leydt.
 Wilt den mensch nu sigh verheffen,
 Daer Godt sigh verneder soo?
 Wat wilt alles overtreffen
 Mensch een slijck, en sondaer snoo.

6.

Dus mijn ziel ootmoedigh zijt,
 En bermhertigh wilt oock wesen,
 Van Godt sult gy zijn gepresen,
 En hun hoogh verheffen sal.

7. Sal den vuyl onkuyschen lust

U mijn ziel noch overwinnen?
 Ah wilt suyverheyt beminnen,
 En dan hebby waere rust.
 Siet hoe Iesus, om de lusten,
 Van al u onsuyverheydt
 In een harte krib komt rusten,
 En weent, en gedurigh lijdt.

Op nieuw-jaers-dagh.

(voys) *Petit Brisagh, of van d'Eenigheydt.*

I.

Komt lieve bruyt, komt tot den Bruydegom,
 Van uwe ziel, en heet hem willekom.
 Heden is hy nu juyst acht dagen oudt;
 Met 't nieuwe jaer heeft hy u ondertrouwt, Tot uws eewigh behoudt.

2. Siet tot dees liefd, en trouwers onderpant

Geeft hy sijn bloedt, als eenen diamant,

Die eenen minnaer aen sijn liefste geeft;

Waer me hy toont, dat hy u seer lief heeft. Op dat gy eeuwigh leeft.

3. Sijn eerste Bloedt, op d'eersten dagh van't jaer,

Voor een nieuw-jaer geeft hy ons allegaer:

En gy verthoont hier, als eenen sondaer

In sijn Besnijdenis (o pijn swaer!) Om ons te maecken klar:

4. Hier mede soo geeft hy ons, en wensch en jont

En goet saligh Nieuw-jaer, uyt 'sherten grondt:

Hy weent van pijn, en sijn onnoosel bloedt,

En traenen mede sijn liefd hem storten doet, Tot ons eeuwigh behoedt.

5. Naer het verloop van dryendertigh jaer,

Alle sijn bloedt geeft hy ons allegaer.

Hy is oprecht den Bruydegom van Bloet;

Als eertijts Moyses aen Sephora doet Tot ons eeuwigh behoedt.

Op dry koningen dagh.

Van den Koningh te trecken, en Koningh drinckt te roepen.

(voys) Sommes nous pas bien heureux, of Stroytjen ende kooltjen vier.

I.

Inden Bethleemschen Stal,

Doen de dry Konijngen quamen,

En hun giften naer betaemen
 Offerden Heer van Al,
 Sy het soete Kintjen saegen
 Suygen 't Maeghdelijcke Nat,
 Riepen alle met behaegen:
 Siet den Koninck drinckt, vivat.

2. Hier van is't van oudts manier,
 Datme gaet den Koningh trecken,
 Schincken, drincken, ende lecken,
 Ende maecken goede chier,
 Op den avont op de feeste,
 Van den dry Koningen dagh,
 Datmen oock al bly van geeste
 Maeckt ten besten goet gelagh.

3. Eenen is't, die Koningh valt,
 Eenen Raets-heer, eenen Schincker,
 Eenen sot, of nar, of stincker,
 Die dan oock bevalligh malt.
 Yeder een die doet sijn beste
 Wel te spelen sijn party.
 Als den Koninck drinckt, de reste
 Roept, den Koninck drinckt seer bly.

4. Siet eens wat ons dit bediet?
 Dit bediet het mensche leven,
 Ieder is party gegeven,
 Ieder oock die valt hier iet:
 D'een die valt hier eenen Koningh,
 Eenen Boer, of Bedelaer,
 d' Ander Raets-heer, d'ander Monijnck,
 Coopman, Ambacht, Adelaer.

5. Een comedy, en een spel
 Is hier heel het menschen leven,

Ieder is party gegeven.
 Die speelt sijn partye wel,
 't Sy den Boer, of wel den Koninck,
 't Sy den meester, of den knecht,
 't Sy den Priester of een Monijnck,
 Heeft op 't lest sijn loon oprecht.

6. Als het spel geeyndicht is,
 Als uyt is het spel van 't leven,
 Die hier was seer hoogh verheven,
 Hem hier naer geen voordeel is,
 Ten sy, dat hy sijn partye
 Wel gespeelt heeft kleyn of groot.
 Alle menschen laterye
 Maeckt even gelijk de doot.

7. Boeren spae, en 's Koninckx Kroon,
 Boeren hutten, 's Koninckx Hoven
 Klopt de doot al onbeschoven,
 En bringht yder sijnen loon.
 Allen Koningh vande werelddt
 Is Koningh van Corterijck ,
 't Sy bedoddert of bepeerelt,
 't Is dry Koningh dagh gelijk.

Den Koningh drinckt in het Hooghweerdigh Sacrament des Antaers.

(voys) *Herders hy is geboren.*

I.
 Dry Koningen uyt 't Oosten
 Ghekomen in den stal
 By Iesum die hun troosten
 Sau in hun ongheval.
 Het soete Kintjen dorst,
 Het wierp hem aen de borst,

De Koningen dat klinckt
Riepen, den Koningh drinckt.

2. De weerelijcke menschen
Ververschen dees manier;
Maer al, die Iesum wenschen
Die roepen met plesier,
Die roepen in den geest
Op dese blijde feest:
Siet onsen Koninck soet,
Die drinckt in ons gemoet.

3. Siet Iesus wilt ons schincken
Sijn heyligh Vleesch, en Bloedt,
Om dat m'hem souden drincken,
En hy in ons ghemoet.
Drinckt Iesus dagh en nacht,
Mijn jeught, en al mijn kracht,
Ick ben voor u bereydt,
Doet van my heel bescheyt.

4. G'hebt my u heel gegeven
In't Heyligh Sacrament
Tot spijsse van mijn leven,
Zijt g'heel in my geprent.
Schinckt soeten Koninck schijnckt.
En dat mijn ziel u drinckt,
Soo roepen wy, dat klinckt
Viva den Konijnck drinckt.

5. Den Koninck schijnckt ons heden
In't heyligh Sacrament,
Sijn Bloedt, en mensche leden,
En sigh heel tot ons went.
Viva, den Koninck Schijnckt
Viva, den mensch hem drinckt

Viva, die schinckt sijn bloet,
En drinckt in ons gemoedt.

Van onse Lieve Vrouwe Lichtmisse.

(voys) *'k Wil voortae met Bacchus Swieren. Of. Lire bo Liere.*

I.

JESus oudt nu veertigh Dagen,
Dat soet Lam, die schoone blom,
Van sijn Moeder wordt gedragen
Naer den Tempel Salomon;
Hy wordt aen Godt sijnen Vader
Opgeoffert, tot rantsoen,
Van ons menschen allegader,
Dat Godt hun genae sau doen.

2. 't Is Maria, die hem heden
Offert voor ons allegaer;
Hier naer offert hy sijn leden
Selfs voor ons, op 't Cruys Autaer.
Dit geschiet oock in 't by wesen
Van Maria op Calvaer,
Als sy staen sal eens daer desen
Onder 't Cruys vol droefheydt swaer.

3. Goede Moeder ons liefs Heeren,
Wat verschil in u gemoet,
Is geweest op bey dees keeren?
Ah my dit verstaen eens doet.
Hoe verscheyden staet gy heden
In de Kerck by Godts Autaer,
En als gy daernaer getreden
Waert op bloedigh Bergh Calvaer?

4. Hier light u Kindt met verlangen
Op Simeons aermen soet;

Daer siet gy hem schroomigh hangen
 Aen het Cruyce gansch bebloedt,
 Hier niet als gebenedijden
 Hoort gy van het volck van Godt,
 Daer niet, als vermaledijden,
 Van 't verwoede jodtsche rot.

5. Simeon, en Anne waeren
 Hier 't geselschap van u Kindt,
 Daer twee groote moordenaeren,
 En de joden vreedt, en blindt:
 In sijn doeckxkens hier gewonden
 Lacht u kindt seer soetelijck;
 Daer heel naeck, en bloot, vol wonden
 Schreyt, en weent hy bitterlijck.

6. Hier u Maeghdelijcke Borsten
 Laeven hem, als soeten wijn;
 Daer met bitter gal sijn dorsten
 Laeftmen hem, oock met asijn.
 Hier begint sijn jeughdigh leven,
 Daer begint sijn vrede doodt:
 Hier sijn traentjens heeft gegeven,
 Daer sijn Bloedt uyt liefde groot.

7. O Maria! hoe verscheyden
 Is het hier, en is het daer?
 Simeon u hier voorseyde
 Dit drorf sweert op Bergh Calvaer.
 Goede Moeder van ons menschen,
 En gy Iesu, Vader goet,
 U beminnen sijn ons wenschen:
 Want u liefd ons alles doet.

Ecce Homo **Bewegelijk voor-gesteld.**

(voys) *Alsvooren*

I.

Ecce Homo, Godt den Vader
Ecce Homo, siet u Kindt,
 Heeft u Soon, als verrader
 Sulck een vrede straf verdint?
 Voor de grausaem boose daden
 Van u volck soo grauwelijck
 Hebt hem laeten slaen, en smaden,
 Ende slaen soo vreedelijck.

2. Siet, o Vader! siet 't aensichte,
 van u gesalft heyligh Kindt;
 Dat 't gesichte, dat verlichte
 Al dat duyster was, en blint.
 Siet sijn oogen, weinschen luyster
 Self den glans der sonne wou,
 Zijn heel bloedigh, en heel duyster,
 Iae dit schroomt oock selfs de Son.

3. *Ecce Homo*, siet den mensche
 Hemels Vader, siet u kint,
 Is't hy nu, in wien u wenschen
 Hebt, en u behagen vint?
 't Is, O Vader voor ons sonden,
 Dat hy soo veel wonden heeft,
 Ah aensiet toch fijne wonden,
 En ons sonden al vergeeft.

4. *Ecce Homo*, siet den mensche

Goeden trooster, Heyligh Geest,
 Is hy dien, in wien de wenschen
 Zijn van d'Engelen al meest
 Sijne schoonheyte aen te schauwen:
 Want hy d'Hemels vreught al geeft,
 Siet hem nu vol pijn, en rauwen,
 Geen gedaent van Mensch hu heeft.

.5. *Ecce Homo*, goede Moeder,
 O Maria! siet u kint,
 Schijnt hy nu des Menschen hoeder,
 Schijnt hy nu wel weert bemint?
 Hy toont hier als een verrader,
 Of den meesten Moordenaar,
 En sy roepen allegader
 Cruyst, hem cruyst hem dien verraer.

.6. *Ecce Homo*, siet hem aene,
 O Maria siet u Kindt,
 Soo verscheurt, en droef hier staene,
 Die u hert soos eer bemint.
 O wat zee van droevigheden,
 O wat smert van droeve wee,
 Heeft u hert en ziel bestreden?
 O wee groot als eene zee!

.7. *Ecce Homo*, siet den mensche,
 Gy, O Petre siet hem aen,
 Dit was heel u 's herten wensche,
 Altijdt met hem mede te gaen:
 G'hebt beroemt hem noyt te laeten,
 Sautd g'op dit schavot wel staen,
 Met u Meester, op de straeteir,
 Ah hoe is hy nu vergaen?

8. Op bergh Thabors hooge kruyne,

Saeght gy sijne schoonheydt bly,
 Want daer maecken eenen thuyne,
 Ende Tabernakels dry.
 Waer is nu dien schoonen luyster,
 Waer is nu die Majesteyt?
 Ah die Son staet hier heel duyster,
 Heel doorwondt, bebloedt beschreyt.

9. *Ecce Homo*, siet hem aen,
 Siet van wonden hem hier krielen,
 En vol pijnen hem hier staen.
 't Is uyt liefde tot u menschen,
 Dat hy soo mismaeckt hier staet,
 Om dat gy saudt al u wenschen
 Hebben, ende eeuwich baet.

10. *Ecce Homo*, O sondaeren!
Ecce Homo, siet hem hier,
 Uwe sonden soo beswaeren,
 Ende staen hem hier soo dier.
 't Is om uwe grauwsaem sonden
 Dat hy nu soo schroomelijck
 Is geslagen met veel wonden,
 En gegeesselt vreedelijck.

Vande Zieltjens in 't vagevier.

(voys) *Van den Toren van Mechelen, Of van 't Flerecijn:*

I.
 AH, O menschen! die hier leven,
 Wilt u sinnen nu begeven

Tot gepeys, tot gepeys
 Van de zielen dese reys.
 Wy u roepen in tormenten,
 Wilt togh in u herte prenten
 Onse pijn, onse pijn,
 Die niet kan begrepen zijn.

2. Wilt ontfermen, wilt ontfermen
 Onse pijnen, en ons kermen
 Dese ty, dese tij,
 Ten minsten mijn vrienden gy:
 Want die schromigh Hant des Heeren,
 Heeft geraeckt ons dese keeren,
 En wy zijn, 2.
 In een alderfelste pijn.

3. Siet wy branden, en wy blaecken,
 en van allen kant ons naecken
 Vlam, en vier, 2.
 In dat schroomigh Vagevier?
 En wy liggen hier soo lange
 Schromigh heer, en schroomigh bange,
 Lanck alhier, 2.
 In dat schromigh vagevier.

4. Sint Laurens, die wiert gebraden,
 Op de gloyend' roosters raden,
 Sijne pijn, 2.
 Magh niet vergeleken zijn,
 By het roosten, by het branden,
 By die vlammen, die aenranden
 Ons alhier, 2.
 In dat schroomigh vagevier.

5. Dat gy saeght u honden branden
 Gy saudt leenen uwe handen,

Om alsdan, 2.

Hun te trecken uyt de vlam;
En wy zieltjens sijn u vrienden,
Die u eertijds seer beminden,
En oock nu, 2.

Wy noch seer beminnen u.

6. Ah mijn kinders, lieve panden,
Ah bemerckt ons schromigh branden
Ah ons helpt, 2.

En ons swaere pijnen stelpt.
'k Ben u Suster, 'k ben u Broeder,
Ah mijn kint, 2.

'k Hebbe u hier soos eer bemindt.

7. Gy kont lichtelijck ons helpen,
Ende light ons pijnen stelpen,
Missen doet, 2.

Ah dit is ons seere goet,
En aelmoessen te besteden,
Ende vasten, en ghebeden
Is ons goet 2.

En ons pijnen seer versoet.

8. Grooten Godt, goeden Vader
Weest bermhertigh alegader
Zieltjens goet, 2.

Gekocht met u Dierbaer Bloedt.
Geeft, O Godt! hun eeuwich ruste,
't Eeuwich light en welluste
Hun verschijn, 2.

Ah verlost hun uyt de pijn.

Raetsel.

*Wat isser in de deught te vreesen,
 Het geen in sonde goedt sau wesen,
 Het geen men vreest in vroyelijckheydt.
 Het geen men wenscht in Swaerigheyt.*

Finis het Eynde.

*Isser van alle saecken maer,
 Van de Eeuwigheydt is geen.*

EYNDE.

*Vidit & Approbavit P. I. [...]
 A.B.L.C.*

*BY den Drucker deser is ooc[k]
 nieuw ghedruckt, Het Aeng[e-]
 naem Lysterken. Als ook Braban[t][s]
 Nachtegaelken. By den selven wor[t]
 oock gedrukt, Den Voghel Ph[e-]
 nix, zijnde alle drye Liede-boeck[-]
 jens van Jacobus de Ruyter gh[e-]
 maect.*